

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕДУКОЛОГІЯ, ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Галузь знань	17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації
Шифр та назва спеціальності	172 Електронні комунікації та радіотехніка
Назва освітньо - наукової програми	Телекомунікації та радіотехніка
Рівень вищої освіти	треть (PhD)
Факультет	Телекомунікацій та радіотехніки
Кафедра	Психології та педагогіки
Статус навчальної дисципліни	ОК-4 ОНП (Телекомунікації та радіотехніка)
Форма навчання	Денна, вечірня, заочна

Викладач

Пальчинська Мар'яна Вікторівна
retrovamaria2009@gmail.com
Шиліна Наталія Євгенівна
shylinanataliia@gmail.com

в.о. зав.каф. психології та педагогіки.
доктор філософських наук, професор, магістр психології;
доцент кафедри психології та педагогіки,
кандидат педагогічних наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Курс призначений для отримання знань про методи дослідження і пізнання основ едукології, педагогіки та психіки, її проявів та властивостей, особливостей формування та розвитку особистості, для оволодіння навиками організації, проведення та оформлення дослідження. Курс дозволить сформувати навички вибору доцільних методів вивчення
-------------------------------	---

	<p>психологічних феноменів та вміння проводити дослідження. Навчання спрямовано на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз сучасних теорій та парадигм у едукології, педагогіці та психології з метою розуміння їх впливу на освітню практику. 2. Розгляд інноваційних методик і педагогічних підходів у викладанні та навчанні. 3. Вивчення основних психологічних аспектів розвитку та навчання студентів на рівні вищої освіти. 4. Аналіз питань психологічного супроводу студентів у навчальному процесі, включаючи питання мотивації, саморегуляції та психологічного благополуччя. 5. Розробка педагогічних і психологічних планів і програм для магістрів. 6. Вивчення питань педагогічної етики та професійної відповідальності у вищій освіті. 7. Вивчення досліджень та наукових робіт у сфері едукології, педагогіки та психології для подальшого впровадження нових підходів у вищій освіті.
Мета дисципліни	<p>– формування загальнопрофесійної компетентності майбутніх спеціалістів шляхом розвитку теоретичного психолого-педагогічного мислення для наукового осмислення сучасної реальності; формування власної психолого-педагогічної позиції на основі усвідомлення сутнісних характеристик освітнього процесу і осмислення педагогічного досвіду.</p>
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей. СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.</p>
Результати навчання	<p>ПРН 05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. ПРН 07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.</p>

Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 4 кредити ЄКТС 120 годин. Для денної форми навчання: лекції – 20 годин, практичні заняття – 20 години, самостійна робота – 80 годин.
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 2-му семестрі (1–18 тижні)

Програма дисципліни

Тема 1.	Психологія та педагогіка вищої школи. Теоретичні основи процесу навчання у вищій школі. Психологія і педагогіка як науки. Походження термінів «психологія» та «педагогіка». Предмет вивчення психології і педагогіки, її завдання. Зв'язок з іншими науками гуманітарного та природничо-наукового змісту. Основні галузі психології та педагогіки. Їх специфіка. Методи наукового дослідження. Базові категорії педагогіки: "розвиток", "виховання", "освіта". Розкриття поняття розвитку через виховання. Виховання в широкому й вузькому значенні. Саморозвиток особистості як детермінований закон природного й соціального буття.
Тема 2.	Основи наукових психолого-педагогічних досліджень Історичні етапи розвитку науки. Психологія як наука про душу (антична психологія (Платон, Аристотель), психологія середньовіччя, психологія в епоху Відродження). Психологія як наука про свідомість (XVII – IX ст.). Психологія як наука поведінку (XX ст.). Психологія як наука про психіку. Основні психологічні школи: структуралізм, функціоналізм, біхевіоризм, фрейдизм, гештальтпсихологія. Розвиток педагогічних ідей. Зародження педагогічної думки у Стародавній Греції. Педагогічні ідеї Середньовіччя. Розвиток педагогічних ідей у епоху Відродження. Педагогічна думка в Новий час. Зародження і розвиток педагогічної думки в Україні.
Тема 3.	Свідомість як вища форма розвитку психіки. Вікові особливості психічного розвитку Самосвідомість і Я-концепція. Рушійні сили формування і розвитку особистості: біогенетична концепція, соціргенетична концепція, теорія конвергенції. Соціалізація особистості. Три середовища соціалізації особистості: діяльність, спілкування і пізнання. Стадії соціалізації: до трудова, трудова і післятрудова. Здібності, задатки й індивідуальні відмінності людей. Види здібностей: природні і специфічні, загальні і спеціальні, теоретичні і практичні, навчальні і творчі. Рівні розвитку здібностей: обдарованість, геніальність, талант.
Тема 4.	Психологічні аспекти навчального процесу. Розвиток мислення та пізнавальних процесів Сутність, основні етапи і функції навчання як елемента педагогічного процесу. Структура та організація процесу навчання. Закони, закономірності та принципи навчання. Методи навчання та одержання інформації. Репродуктивні та продуктивні методи навчання. Види навчання. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю організації навчання. Організаційні форми процесу навчання. Форми навчання у загальноосвітніх закладах. Форми навчання у вищій школі. Особливості навчально-освітньої діяльності у вищій школі, основні методи навчання (лекція, практичне заняття, семінарське заняття, лабораторне заняття), основні форми навчання.
Тема 5.	Психологія особистості. Професійне становлення особистості студента. Поняття особистості. Співвідношення понять «особистість», «індивід» та «індивідуальність».

	<p>Теорії особистості: психодинамічні (З. Фрейд, Г. Юнг, А. Адлер), гуманістичні (А. Маслоу), соціокультурна (К. Хорні), диспозиційний напрям (Г. Олпорт, Р. Кеттел, Г. Айзенк), Его-психологія (Е. Фромм), когнітивний напрям (Д. Келлі), біхевіоризм.</p> <p>Психологічні характеристики особистості. Структура особистості.</p> <p>Самосвідомість і Я-концепція. Рушійні сили формування і розвитку особистості: біогенетична концепція, соціргенетична концепція, теорія конвергенції.</p>
Тема 6.	<p>Комунікативна діяльність у закладах вищої освіти. Особливості педагогічного спілкування</p> <p>Поняття спілкування як способу передачі інформації у закладах вищої освіти. Сторони спілкування: комунікативна, інтерактивна, перцептивна. Зміст, мета і засоби спілкування. Види спілкування: за змістом (матеріальне, когнітивне, мотиваційне, діяльнісне), за засобами (безпосереднє і опосередковане, пряме і непряме, ділове і особистісне, інструментальне і цільове, вербальне і невербальне). Поняття техніки та прийомів спілкування. Комунікативна компетенція людини. Поняття зворотнього зв'язку. Поняття тактики, кінестіки, проксемики (зони дистанції у людському спілкуванні: інтимна, особиста, соціальна, публічна). Спілкування як сприйняття людьми один одного. Типи і механізми психологічного впливу. Поняття та сутність педагогічного спілкування. Сфери педагогічного спілкування. Стиль і культура педагогічного спілкування. Стили педагогічного керівництва.</p>
Тема 7.	<p>Темперамент та його роль в освітньому процесі: педагогічні аспекти та стратегії взаємодії</p> <p>Поняття про темперамент. І. П. Павлов про особливості нервової системи людини. Сфери прояву темпераменту. Властивості темпераменту. До питання типів темпераменту. Характеристика типів темпераменту. Теорії пояснення суті темпераменту.</p>
Тема 8	<p>Характер та його вплив на процеси навчання та виховання: типології характеру та підходи до його формування</p> <p>Загальне поняття про характер. Риси характеру. Структура характеру. Взаємозв'язок темпераменту та характеру. Типи характеру. Акцентуації характеру.</p>
Тема 9	<p>Емоційно-вольова та мотиваційна сфери особистості. Мотивація навчання та вибору професії</p> <p>Емоції як процес безпосереднього переживання. Види емоцій та їх загальна характеристика. Емоції та почуття. Емоційні стани та їх специфіка. Емоційний стрес і регуляція емоційних станів. Воля як регуляторний чинник особистості. Загальна характеристика вольових дій. Безволля. Прокрастинація. Таймменеджмент.</p>
Тема 10	<p>Педагогічне проектування та освітні технології</p> <p>Сутність та характеристики педагогічного проектування. Функції методу проектів у навчальному процесі. Групові та індивідуальні проекти. Теорія і практика педагогічного проектування. Принципи педагогічного проектування. Роль освітніх технологій у вихованні творчої особистості.</p>

Список рекомендованих джерел

1. Шиліна Н.Є. Основи психології. Модуль І. Навчально-методичний посібник для студентів усіх спеціальностей – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2007. – 130с.
2. Шиліна Н.Є. Педагогіка. Модуль І. Людина в системі навчально-виховного та освітнього процесу: теорія та практика., Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. – 210с.
3. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. – К.,1989- 218 с.

4. Вишневецький О.І., Кобрій О.М., Чепіль М.М. Теоретичні основи педагогіки: Курс лекцій /За ред. Вишневецького О.І. – Дрогобич: Відродження, 2001. – 268 с.
5. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія: Навч. пос. – К.: Вища школа, 1995 – 237 с.
6. Щербань П.М. Прикладна педагогіка. – К.: Вища шк., 2002. – С.54-55.

Інформація про консультації

Щопонеділка у вересні-грудні 2023 року з 14³⁰ до 16⁵⁰ год., ауд. 226 – доц. Шиліна Н.Є.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано	Нарахування балів	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно	Не зараховано з можливістю повторного складання		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання			
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять:

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle.